

Meer vis en garnalen uit Azië

Nederlandse importeurs van vis, schaal- en schelpdieren uit Azië zien graag meer aanbod van kwaliteitsgarnalen en duurzame tonijn uit de regio. LEI Wageningen UR, onderzocht hoe dat aanbod zou kunnen groeien.

Grootschalige verwerking van garnalen in Vietnam.

In opdracht van het Centrum tot Bevordering van de Import uit ontwikkelingslanden (CBI), een agentschap van het ministerie van Buitenlandse Zaken, onderzocht het LEI de productketen voor diverse gekweekte en wildgevangen vissoorten en schaal- en schelpdieren in Vietnam, de Filippijnen, Indonesië en later ook in Bangladesh. De zeevruchtensector is één van de sectoren waar het CBI prioriteit aan geeft. In de Europese Unie worden steeds meer vis, schaal- en schelpdieren uit Azië geconsumeerd. 'Nederlandse importeurs en verwerkers van zeevruchten worden steeds afhankelijker van de productie in tweede- en derdewereldlanden', vertelt onderzoeker Rik Beukers van het LEI. Een aantal Neder-

landse bedrijven zit dicht bij de bron, andere gaan partnerschappen aan met vissers en verwerkers om zo samen de productie te verduurzamen of de kwaliteit te verbeteren. Beukers: 'Ze zijn gebaat bij een goed aanbod dat bovendien aan de Europese kwaliteitseisen voldoet.'

De onderzoekers keken per land naar verschillende productketens. Naast garnalen en tonijn keken ze bijvoorbeeld in Vietnam naar pangasius en schelpdieren, en in Indonesië naar zeewier, pangasius en tilapia. Ze brachten de schakels in de keten en de belangrijkste stakeholders in kaart, en, via workshops met ketenpartijen, de knelpunten binnen de keten en mogelijke oplossingen daarvoor.

De bottlenecks verschilden per land en per sector. Wat de onderzoekers wel over de hele linie zagen is dat vooral de wat kleinere bedrijven moeite hebben om te voldoen aan de Europese wetgeving en kwaliteitseisen voor zeevruchten. Wildgevangen vis moet bijvoorbeeld een vangstcertificaat hebben, dat aantoont dat de vis niet illegaal is gevangen. In de tonijnsector is een knelpunt het handhaven van de kwaliteit van de vis door de keten heen. 'De vis moet steeds goed gekoeld blijven. Dat kan lastig zijn op kleine schepen en op schepen die één of twee weken op zee blijven. Maar alleen de beste kwaliteit is te exporteren', vertelt Beukers.

De garnalenkweek, een sector waarin grote bedrijven meer dan tienduizend ton per jaar kunnen produceren, heeft vooral last van ziektes, een slechte kwaliteit larven en gebruik van toevoegingen.

Om tot verbeteringen te komen, en te zorgen dat bijvoorbeeld de koelfaciliteiten op schepen verbeterd worden, wordt in de tonijnketen vooral gewerkt aan samenwerking tussen de overheid en organisaties van exporteurs, producenten en vissers. Verder zijn in de landen trainingen nuttig over hoe het systeem van EU-regels in elkaar steekt, waar je als bedrijf precies aan moet voldoen en hoe je je interne proces zo structureert dat de administratie je weinig tijd en geld kost. Op basis van de studies gaat het CBI nu onder meer een samenwerking aan met VASEP, de Vietnamese associatie voor exporteurs, producenten en toeleveranciers die een belangrijke positie binnen de Vietnamese visserijsector inneemt. Dat Europa vooral de beste kwaliteit vis, schaal- en schelpdieren wil hebben en de lokale markt de slechtere kwaliteit overhoudt, betekent volgens Beukers overigens niet dat we bezig zijn die landen leeg te roven. 'De pangasiussector in Vietnam heeft dankzij de wereldwijde vraag de afgelopen tien jaar een enorme groei doorgemaakt. Je kunt je afvragen of kweekvis uit Vietnam duurzamer is dan wildgevangen Noordzeevis. Maar de kweeksector zorgt wel voor economische ontwikkeling in het land. En de toegenomen internationale handel kan ook een impuls geven aan verduurzaming, door een groeiende vraag naar duurzaam gevangen vis.'

Contact:

rik.beukers@wur.nl
070 - 335 81 09